

**STICHTING WAARBORGFONDS MBO
TE ZEIST**

Rapport inzake jaarstukken 2022

INHOUDSOPGAVE

Pagina

FINANCIEEL VERSLAG

Bestuursverslag over 2022 3

JAARREKENING

Balans per 31 december 2022 12

Winst-en-verliesrekening over 2022 14

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 15

Toelichting op de balans per 31 december 2022 17

Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2022 20

Overige toelichting 21

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 24

VERSLAG VAN HET BESTUUR

Over de Stichting Waarborgfonds MBO

De Stichting Waarborgfonds MBO (hierna het Waarborgfonds), statutair gevestigd te Woerden, is opgericht bij notariële akte d.d. 5 november 1997 en is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41266214.

Het Waarborgfonds heeft ten doel zich borg te stellen ten gunste van geldgevers van geldleningen voor huisvesting, die zijn of worden verkregen door vanuit de overheid bekostigde onderwijsinstellingen binnen de MBO sector. Zij houdt daartoe een onafhankelijk functionerend fonds in stand en verleent onder voorwaarden borgstellingen.

Het Waarborgfonds verkrijgt haar middelen uit de opbrengsten van een eenmalige rijksbijdrage van € 9,98 miljoen (het zogenoemde waarborgdepot) en uit bijdragen van instellingen op grond van afgegeven borgingen. Het exploitatiesaldo van het Waarborgfonds, inclusief het beleggingsresultaat, wordt conform de statuten toegevoegd aan het vermogen. Het vermogen wordt belegd overeenkomstig het laatstelijk in 2017 door het bestuur vastgestelde beleggingsstatuut. Daarbij wordt gestreefd naar een optimaal rendement bij een beperkt risico. Bij liquidatie van het Waarborgfonds wordt ingevolge art. 16 lid 3 van de statuten een batig overschot uitgekeerd aan de aangeslotenen.

MBO-Instellingen trekken ten behoeve van hun huisvestingsvoorzieningen (aanschaf, bouw, verduurzaming) vreemd vermogen aan. Het Waarborgfonds biedt daarbij de mogelijkheid dit, vanwege de grote mate van zekerheid die een borgstelling biedt, onder gunstiger voorwaarden te realiseren. Dit vertaalt zich in een substantieel lager rentetarief van de aan te trekken leningen, dan zonder borging gerealiseerd kan worden. Dit rentevoordeel is mede te danken aan de gunstige rating (Aa1 stable, Moody's) die het Waarborgfonds heeft verkregen.

Het bestuur van het Waarborgfonds bestaat uit drie leden. De samenstelling van het bestuur is in 2022 niet veranderd. Per 1 april 2022 is de penningmeester herbenoemd. Hoewel de zittingstermijn van de secretaris volgens het rooster van aftreden reeds is verstreken is besloten dat hij deze functie zal blijven vervullen totdat de voorgenomen wijziging in de governancestructuur van het waarborgfonds zal zijn gerealiseerd.

De dagelijkse werkzaamheden van het Waarborgfonds zijn door het bestuur extern ondergebracht. Tot 1 juli 2022 werden de werkzaamheden uitgevoerd door Exté Management Support B.V. Met ingang van 1 juli 2022 worden de werkzaamheden verricht door VDGC accountants en belastingadviseurs te Zeist. Het Waarborgfonds heeft geen "eigen" personeel in dienst.

Borgstellingstructuur

Aansluiting bij het Waarborgfonds is als een subsidievoorwaarde voor alle MBO-bekostigde instellingen vastgelegd in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs.

Bij de overdracht van de verantwoordelijkheid voor huisvesting van de toenmalige ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en Landbouw, Natuurbeheer en Visserij naar de instellingen is bepaald dat leningen voortvloeiend uit de overdracht, zonder verdere voorwaarden, konden worden geborgd; dit is het zogenoemde A-traject. Dergelijke borgingen zijn kosteloos verstrekt en maken nog slechts een zeer gering deel uit van de totaal uitstaande borgstellingen. Voor leningen in verband met huisvesting op een later tijdstip wordt onder meer de financiële positie en het toekomstperspectief van de aanvragende instelling door het Waarborgfonds beoordeeld, alvorens tot borging over te gaan. Dit wordt het B-traject genoemd. Voor deze borgingen dient een éénmalige bijdrage (disagio) ten gunste van het Waarborgfonds te worden afgedragen.

Indien het Waarborgfonds tot borging overgaat dient de lening op grond van haar statuten aan voorwaarden te voldoen. De looptijd dient in beginsel minimaal 10 jaar te zijn en er moet sprake zijn van lineaire aflossing. Bovendien is een vaste rente een vereiste. Van deze uitgangspunten kan in individuele gevallen op goede gronden door het bestuur worden afgeweken.

Sinds de oprichting van het Waarborgfonds in 1997 is nimmer een beroep gedaan op de borgingsconstructie. Tweemaal is een borgingsverzoek van een instelling afgewezen door het Waarborgfonds. Het Waarborgfonds heeft diverse malen in financiële problemen verkerende instellingen met raad en daad bijgestaan inzake hun beleid ten aanzien van het vastgoed en de financiering daarvan. Ook heeft het Waarborgfonds instellingen geadviseerd ten aanzien van de problematiek van financiële instrumenten (met name renteswaps) en herfinanciering van bestaande leningen

Verslag van de werkzaamheden in 2022

Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in 2022 zes keer vergaderd. In de vergaderingen wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingen in de MBO-sector, in het bijzonder aan de ontwikkeling van de financiële positie van geborgde instellingen en van de sector als geheel. Tijdens de vergaderingen wordt het bestuur regelmatig, op haar verzoek, door een beleidsadviseur van de MBO-Raad geïnformeerd over relevante ontwikkelingen in de sector, waaronder de bekostiging door het ministerie van OC&W. Tevens worden vragen en verzoeken vanuit instellingen besproken en geplande bezoeken aan instellingen voorbereid. Daarnaast worden contacten met externe partijen zoals banken besproken en voorbereid. De onderstaande onderwerpen hebben in 2022 binnen het bestuur specifieke aandacht gekregen.

Het bestuur van het Waarborgfonds is reeds geruime tijd in gesprek met de Commissie van Afgevaardigden (CvA) over de governancestructuur van het Waarborgfonds en eventuele wenselijke aanpassingen daarin. In 2021 is aan de CvA gevraagd een voorstel te doen voor de gewenste rol van de CvA, als gedelegeerde van de Vergadering van Afgevaardigden, in een nieuwe structuur en de wijze waarop deze in de te wijzigen statuten van het Waarborgfonds zouden moeten worden verankerd. Naar aanleiding van een in november 2021 door de MBO Raad aan de CvA uitgebracht memo is deze discussie verbreed naar de vraag omtrent "nut en noodzaak" van het Waarborgfonds MBO.

Besloten is om een extern onderzoek te laten uitvoeren om deze vraag te beantwoorden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van het bestuur en de CvA en zal naar verwachting in 2023 worden afgerond. Na afronding zal, afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek, het proces tot wijziging van de statuten worden gestart om de nieuwe governancestructuur te implementeren.

In verband met de beëindiging van de werkzaamheden van de controller is door het bestuur besloten deze werkzaamheden met ingang van 1 juli 2022 onder te brengen bij VDGC accountants en belastingadviseurs. Hierbij zijn enkele wijzigingen doorgevoerd in het takenpakket. De taken van VDGC bestaan enerzijds uit het verlenen van administratieve ondersteuning en het voorbereiden van bestuursvergaderingen, en anderzijds uit het ondersteunen van het bestuur inzake het beoordelen van borgingsverzoeken, het monitoren van geborgde instellingen en diverse voorkomende werkzaamheden ten behoeve van de bedrijfsvoering van het waarborgfonds.

In het kader van de monitoring van geborgde instellingen vindt jaarlijks een analyse plaats door het bestuur van de financiële positie en de ontwikkeling daarin van de instellingen op basis van de jaarverslagen en andere relevante documenten. Deze monitoring maakt deel uit van de bewaking van de risico's die het Waarborgfonds, en daarmee de gehele MBO-sector, loopt uit hoofde van de afgegeven borgstellingen.

Andere gespreksonderwerpen waren:

- Contacten met instellingen over mogelijke nieuwe borgstellingen
- De marktpositie van het Waarborgfonds naar aanleiding van de daling van het aantal geborgde instellingen als gevolg van fusies of overstap naar schatkistbankieren
- De (negatieve) ontwikkeling van het behaalde rendement op de beleggingen van het Waarborgfonds in 2022
- De jaarrekening over 2021
- De jaarlijkse toetsing door Moody's uitmondend in een update van de credit opinion
- Afscheid van de controller in verband met beëindiging werkzaamheden
- Voorbereiding werkbezoeken aan enkele instellingen begin 2023

Indien noodzakelijk worden buiten de reguliere vergaderingen om actuele zaken, die geen uitstel dulden, door het bestuur besproken, dan wel vindt nadere afstemming plaats.

Ministerie van OC & W

In 2021 heeft het bestuur een gesprek gevoerd met vertegenwoordigers van het Ministerie van OC & W. Hierbij is onder meer gesproken over:

- de onafhankelijke positie van het Waarborgfonds ten opzichte van de instellingen
- een mogelijke rol van OC&W in de governance van het Waarborgfonds
- het toenemende marktaandeel van schatkistbankieren
- de mogelijkheid van het combineren van schatkistbankieren met borging door het Waarborgfonds
- de wenselijkheid van regelmatig overleg tussen OC&W en Waarborgfonds

Het bestuur van het Waarborgfonds acht regelmatig contact met het ministerie van belang in het kader van de doelstelling van het fonds en de wens om te informeren over de activiteiten van het Waarborgfonds. In 2022 heeft geen vervolgoverleg met het ministerie plaatsgevonden. Het bestuur is voornemens het ministerie in 2023 te informeren over eventuele wijzigingen in de governancestructuur van het Waarborgfonds. Het ministerie dient expliciet in te stemmen met wijzigingen in de statuten.

Commissie van Afgevaardigden

Bij het wijzigen van de statuten van het Waarborgfonds in 2016 is de Commissie van Afgevaardigden (CvA) gevormd. Deze commissie, waarvan de leden worden benoemd door de MBO Raad, vormt de schakel tussen het Waarborgfonds en de aangeslotenen (de bekostigde instellingen) met behoud van de statutair verankerde onafhankelijke positie van het Waarborgfonds.

Met de CvA vinden jaarlijks in beginsel minimaal twee vergaderingen plaats. Voorafgaande aan de vergaderingen met de CvA hebben de voorzitter van de CvA en de voorzitter van het Waarborgfonds een voorbereidend gesprek. In 2022 heeft een vertegenwoordiging van het bestuur één maal met een vertegenwoordiging van de CvA vergaderd. Daarbij is gesproken over de toekomst van het Waarborgfonds en het uit te voeren onafhankelijke externe onderzoek "nut en noodzaak" (zie hiervoor).

Contacten met individuele instellingen

Instellingen kunnen bij het Waarborgfonds terecht voor vragen over financiering. Gevraagd en ongevraagd adviseert het Waarborgfonds vanuit een onafhankelijke positie bij financieringsvraagstukken binnen de sector. Ook in 2022 hebben instellingen van deze mogelijkheid gebruikt gemaakt. Het Waarborgfonds is er voorstander van om in een vroeg stadium bij financieringsvraagstukken te worden betrokken. Dit kan het financieringstraject bespoedigen. Het Waarborgfonds is instellingen graag van dienst bij het afwegen van de mogelijkheden. Gezien de

onafhankelijke positie van het Waarborgfonds, de aanwezige kennis en ervaring, alsmede het ontbreken van een winst oogmerk, is zij daarbij in staat gebleken om het proces soepeler te laten verlopen en biedt een borging mogelijkheden om gunstiger voorwaarden te realiseren.

In 2022 hebben slechts in beperkte mate bestuursbezoeken aan instellingen plaatsgevonden. In 2023 zullen weer meerdere bezoeken worden afgelegd, met name bij instellingen ten behoeve waarvan recent een borgstelling is afgegeven en de bouw in uitvoering is.

Kredietwaardigheid van het Waarborgfonds: de rating bij Moody's

De medio 2008 verworven rating is voor instellingen en voor financiers van belang. De rating is in 2022 (Credit Opinion Moody's 29 juli 2022) gecontinueerd op het hoge niveau van Aa1 met een stable outlook. Het gevolg van deze rating is dat de aangesloten instellingen tegen aantrekkelijke tarieven kunnen lenen. In de praktijk zien wij dat dit voordeel kan oplopen tot meer dan 1,0 % op het tarief voor 10-jaars leningen. Ook in 2022 is gebleken dat er tussen banken aanzienlijke verschillen bestaan tussen de aangeboden rentetarieven voor geborgde leningen. De sterk gestegen rentetarieven in 2022 versterken het belang van een borgstelling bij het streven van MBO-instellingen om de kosten van financiering van hun vastgoed zo veel mogelijk te beperken.

Aan de huidige rating hebben onder meer de volgende omstandigheden bijgedragen:

- De sterke relatie van het Waarborgfonds met en het toezicht van de overheid op de MBO-sector.
- De gezonde principes waarop zowel het Waarborgfonds als de sector zelf hun bedrijfsvoering beheersen.
- De gunstige verhouding tussen het weerstandsvermogen van het Waarborgfonds en de totale schuldrest van de geborgde leningen.
- De jaarlijkse monitoring van de instellingen.
- Voldoende draagkracht binnen de sector en de mogelijkheid van het Waarborgfonds om bij calamiteiten gelden te genereren.

Moody's beschouwt de combinatie van het inzicht dat bestaat in de sector, het eigen vermogen van de Stichting en de contractuele mogelijkheid om de bijdrage van instellingen in te roepen afdoende om in mogelijke aanspraken op het Waarborgfonds te voorzien.

Jaarlijks bespreekt het bestuur met de rating agency Moody's de financiële situatie en de risico's van het Waarborgfonds in het kader van de jaarlijkse herbeoordeling van de rating. De credit opinion van Moody's is te vinden op de website van het Waarborgfonds: www.waarborgfonds-mbo.nl.

Borgstellingen

In 2022 zijn net als in 2021 geen borgstellingen afgegeven. De totale schuldrest van geborgde leningen is in 2022 teruggelopen van € 257 miljoen eind 2021 naar € 213 miljoen eind 2022, een daling van 17,3 %. Dit is ten dele het gevolg van (reguliere en extra) aflossingen op geborgde leningen. Andere oorzaken zijn fusie van instellingen en vervroegde aflossing ineens in verband met het overstappen naar schatkistfinanciering. Als gevolg van de in 2022 van toepassing zijnde negatieve creditrente bij banken is een toenemende belangstelling voor een rekening-courantfaciliteit bij de schatkist ontstaan. Het Waarborgfonds wijst erop dat instellingen er ook voor kunnen kiezen om hun overtollige liquide middelen (zonder negatieve rente) te stallen bij de schatkist, en tevens hun door het Waarborgfonds geborgde financiering kunnen behouden, waardoor het betalen van boeterente in verband met vervroegde aflossing wordt voorkomen. De aanzienlijke rentevoordelen van borging door het Waarborgfonds zijn ook in deze periode van extreem lage kapitaalmarktrente onverminderd van toepassing. Inmiddels is in 2023 een einde gekomen aan de negatieve rentetarieven op creditgelden.

Per 31 december is de verdeling van de borgstellingen in grootteklassen als volgt:

Omvang Borging	2021		2022	
	Aantal Instellingen	Totaal Omvang	Aantal instellingen	Totaal Omvang
< 5 mln	5	5.481.279	7	13.260.500
5-10 mln	4	24.023.675	2	16.284.192
10-20 mln	2	25.591.308	0	0
20-50 mln	5	202.085.509	5	183.035.227
> 50 mln	0	0	0	0
	16	257.181.770	14	212.579.919

Een klein deel van de schuldrest van de in totaal geborgde leningen, ultimo 2022 € 2,0 miljoen tegenover € 4,0 miljoen ultimo 2021, heeft nog betrekking op het zogenaamde A-traject waarbij de verantwoordelijkheid voor de huisvesting naar de instellingen is overgegaan. De overige leningen hebben betrekking op later opgenomen leningen die tegen betaling van een eenmalige bijdrage van 0,5% (disagio) door het Waarborgfonds zijn geborgd (het B-traject).

De schuldrest van de in totaal door alle MBO-instellingen opgenomen leningen beliep eind 2021 € 907 miljoen (bron: DUO). Eind 2020 was dat € 928 miljoen, een daling van 2,3%. Het aandeel van door het Waarborgfonds geborgde leningen hierin was eind 2021 ruim 28% (eind 2020: 32%). Naast financiering met borging door het Waarborgfonds kunnen instellingen kiezen voor ongeborgde bancaire financiering (op basis van hypothecaire zekerheid) of voor schatkistbankieren. Naar de mening van het Waarborgfonds biedt borging door het Waarborgfonds belangrijke voordelen voor de instellingen. Enerzijds kunnen aanzienlijk gunstiger rentecondities worden bedongen dan bij ongeborgde financiering en anderzijds biedt het Waarborgfonds doorgaans ruimere financieringsmogelijkheden dan bij schatkistbankieren. Ook blijven instellingen flexibeler ten aanzien van toekomstige keuzes inzake hun financiering.

Samenloop van borging door het Waarborgfonds en schatkistbankieren binnen één instelling is onder voorwaarden mogelijk.

Weerstandvermogen geborgde instellingen

In onderstaand overzicht is de solvabiliteit 1 (eigen vermogen als percentage van het balanstotaal) van de door het Waarborgfonds geborgde instellingen weergegeven, evenals de solvabiliteit 2 (eigen vermogen en voorzieningen als percentage van de totale baten). Geen van de instellingen scoorde lager dan de signaleringsgrens van de inspectie.

Met deze score wijken de geborgde instellingen in beperkte mate af van het gemiddelde cijfer van de hele sector (solvabiliteit 1: 59,3%; bron: financiële benchmark mbo-raad/pwc)).

	2020	2021
Solvabiliteit 1 (EV/balanstotaal)	52%	54%
Solvabiliteit 2 (EV/baten)	49%	51%
Rentabiliteit (resultaat/baten)	2,9%	6,5%
Liquiditeit (vlottende activa/vlottende passiva)	1,4	1,7

De geborgde instellingen rapporteerden over 2021 een gemiddeld exploitatieresultaat van 6,5% van de totale baten (in 2020: 2,9%). Dit is aanzienlijk hoger dan het sectorgemiddelde (3,9 % ten opzichte van 1,7 % in 2020). De sterke verbetering van de resultaten in 2021 wordt voor een belangrijk deel toegeschreven aan de NPO-gelden. Slechts één van de geborgde instellingen boekte over 2021 een negatief exploitatieresultaat. De liquiditeit van de geborgde instellingen lag eind 2021 met 1,7 onder het sectorgemiddelde van 2,2.

Risicovermogen van het Waarborgfonds

De beschikbare financiële middelen van het Waarborgfonds vormen de eerste buffer in het geval het Waarborgfonds wordt aangesproken op grond van de afgegeven borgstellingen. Deze middelen zijn afkomstig uit de bij oprichting van het Waarborgfonds ontvangen eenmalige rijksbijdrage van rond € 10 miljoen (het zogenaamde waarborgdepot) en uit behaalde voordelige saldi van baten en lasten (algemene reserve).

Wanneer het eigen vermogen onvoldoende zou blijken te zijn, kan het Waarborgfonds aanspraak maken op (jaarlijks) maximaal 2% van de totale rijksbijdrage van alle aangesloten instellingen. Dit komt ongeveer overeen met een additionele buffer van ca € 100 miljoen.

Het beschikbare risicovermogen (exclusief de hiervoor vermelde additionele buffer) van het Waarborgfonds kan als volgt worden berekend:

<i>€ 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Beleggingen (marktwaarde)	19.590	23.020
Liquide middelen	118	147
Af: kortlopende schulden	-80	-68
 Risico vermogen	 <u>19.628</u>	 <u>23.099</u>

De afname van het risicovermogen wordt veroorzaakt door het nadelig exploitatieresultaat over 2022 en de in 2022 opgetreden substantiële waardevermindering van de beleggingen. Het Waarborgfonds waardeert haar beleggingen in de balans niet op marktwaarde maar op historische kostprijs of lagere marktwaarde, waarbij de nominale waarde als minimum wordt aangehouden. Dit verklaart het verschil tussen bovenstaand overzicht en de balans.

De totale rente- en aflossingsverplichting van alle geborgde leningen bedraagt voor 2023 ca € 25 miljoen.

Beleggingen

Het Waarborgfonds tracht haar vermogen op een zodanige wijze te beleggen, dat binnen de in het beleggingsstatuut gestelde beperkingen, een optimaal rendement wordt behaald. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de diensten van ASR vermogensbeheer. Bij de samenstelling van de beleggingsportefeuille wordt nauwkeurig gekeken naar rating, duration en liquiditeit van individuele beleggingen. Tevens wordt een goed gespreide vervalkalender nagestreefd. Het beleggingsstatuut van het Waarborgfonds behoeft ingevolge de statuten de goedkeuring van de Commissie van Afgevaardigden.

In de jaarrekening worden de beleggingen gewaardeerd tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde waarbij voor obligaties de nominale waarde als minimum wordt aangehouden. Dit heeft onder meer tot gevolg dat ongerealiseerde waardestijgingen van obligaties niet tot het resultaat worden gerekend. Het resultaat uit beleggingen volgens de staat van baten en lasten wijkt hierdoor af van het "werkelijke" rendement inclusief (ongerealiseerde) waarde mutaties.

Over 2022 is door het Waarborgfonds een rendement op beleggingen (inclusief waarde mutaties) behaald van -13,25% tegenover -1,16% in 2021.

Dit zwaar negatieve rendement is vooral het gevolg van de sterk gestegen rente in 2022 en daardoor dalende koersen.

Het rendement uit beleggingen over 2022 volgens de toegepaste grondslagen van waardering en resultaatbepaling kwam uit op 1,7 % negatief ten opzichte van 1,0 % positief in 2021. Dit resultaat is gunstiger omdat geen rekening is gehouden met ongerealiseerde waardedalingen tot onder de nominale waarde van de obligaties.

In 2022 werd voor € 2,2 miljoen aan obligaties afgelost dan wel verkocht en voor € 2,3 miljoen aangekocht. Eind 2022 was de duration (gemiddelde resterende looptijd) van de gehele portefeuille 4,54 jaar (eind 2021 was dat 4,93 jaar).

Van de totale beleggingsportefeuille eind 2022 heeft 35,0% een AAA rating, 29,4% een AA rating en 26,7% een A rating (8,9% BBB en Not Rated). Dit was eind 2021 respectievelijk 33,7%, 28,4% en 28,3%. De kredietwaardigheid past binnen de kaders van het beleggingsstatuut.

Resultaat volgens staat van baten en lasten

De jaarresultaten van het Waarborgfonds zijn sterk afhankelijk van de in het betreffende jaar afgegeven borgstellingen. De bij het afgeven van een borgstelling verschuldigde vergoeding (disagio) wordt direct tot het resultaat van het betreffende jaar gerekend. In 2022 en 2021 werd geen disagio in rekening gebracht.

De totale kosten van het Waarborgfonds, exclusief de kosten van de beleggingen, daalden van € 304.000 in 2021 naar € 240.000 in 2022. Het resultaat volgens de staat van baten en lasten over 2022 kwam uit op € 611.000 nadelig. In 2021 was dit € 78.000 nadelig.

Exclusief inkomsten uit eventuele nieuwe borgstellingen wordt voor 2023 een nadelig saldo begroot van € 165.000 nadelig. Dit begrote nadelig saldo wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de verwachte kosten van het externe onderzoek naar nut en noodzaak van het waarborgfonds.

Fiscale positie van het Waarborgfonds

Het Waarborgfonds is van mening dat zij is vrijgesteld van heffing van vennootschaps-belasting.

Risicoparagraaf

Ontwikkelingen binnen de overheid en demografische ontwikkelingen.

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) heeft de rijksoverheid extra (incidentele) financiële middelen beschikbaar gesteld in 2021 en 2022. Deze middelen zijn met name bedoeld om achterstanden bij studenten weg te werken die het gevolg zijn van COVID-19 en voor extra begeleiding van studenten op diverse vlakken. De MBO-instellingen hebben een deel van deze extra toegekende middelen niet volledig kunnen besteden; een deel daarvan zal later worden ingezet dan het jaar van ontvangst. Hierdoor is er in 2021 sprake geweest van een fors hogere rentabiliteit. Het is nog onduidelijk hoe dit in 2022 zal uitpakken.

Ook voor de komende jaren kan de MBO sector extra middelen tegemoet zien. De solvabiliteit van de sector als geheel is verder verbeterd en vormen een solide basis voor de continuïteit. Ook de liquiditeit is in totaliteit goed te noemen.

De demografische verwachtingen laten een daling van het aantal studenten in het MBO zien. De referentieraming van het ministerie van OC&W gaat van een meerjarige daling uit van het landelijk aantal studenten. Tussen de regio's is er sprake van verschillen. Vanaf 2021 daalt het aantal studenten in het MBO. De toekomstige krimp vormt een belangrijk aandachtspunt voor het management. Als gevolg van de dalende studentenaantallen zal de lumpsum dalen van € 4,1 miljard naar € 3,8 miljard. Het waarborgfonds wijst instellingen er op dat zij zich moeten voorbereiden op de daling van de studentenaantallen, onder meer door hiermee rekening te houden in hun strategisch vastgoedbeleid. Het waarborgfonds verwacht dat instellingen meer met elkaar zullen gaan samenwerken, in welke vorm dan ook, om hun onderwijsaanbod beter op elkaar af te stemmen en de kwaliteit van het onderwijs te optimaliseren.

Financiële randvoorwaarden in 2022.

De financiële prestaties van instellingen zijn in 2021 ten opzichte van 2020 verder verbeterd. De rentabiliteit nam toe van 1,7% in 2020 tot 3,9%. Voor de instellingen met door het Waarborgfonds geborgde leningen was de stijging zelfs nog aanzienlijk groter. Deze forse toename is vooral incidenteel van aard, namelijk het gevolg van de NPO-gelden. Dit laat onverlet dat er tussen individuele instellingen verschillen bestaan in de ontwikkeling van de financiële positie en in de verwachte ontwikkeling van de studentenaantallen.

Risico's ten aanzien van borgstellingen aan individuele instellingen

Tussentijdse signalen over mogelijke veranderingen in de financiële situatie van de instellingen worden door het Waarborgfonds nauwkeurig gevolgd en beoordeeld. Om dit zorgvuldig te doen worden in dergelijke situaties gesprekken met bestuurders van de desbetreffende instellingen gevoerd. De omvang van het vermogen van het fonds staat, gegeven de borgstellingstructuur, in een toereikende verhouding tot de omvang van de verleende borgstelling en met name tot de daaruit voortvloeiende jaarlijkse rente- en aflossingsverplichtingen.

Hoewel de financiële positie van de geborgde instellingen onderling aanzienlijk verschilt, is het algemene beeld van de ontwikkeling van de solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit van de instellingen positief. Per balansdatum bestaan er naar het oordeel van het bestuur van het Waarborgfonds ten aanzien van de afgegeven borgstellingen risico's bij instellingen die meerdere jaren te maken hebben met een (forse) daling van hun studentenaantallen.

Vooruitblik

MBO-instellingen kunnen voor de financiering van hun vastgoed kiezen tussen financiering met eigen middelen, bankfinanciering op basis van hypothecaire zekerheid, bankfinanciering met borging door het Waarborgfonds of schatkistbankieren. Als gevolg van de in het algemeen verbeterde financiële positie van instellingen en het teruglopende aantal nieuwbouwprojecten neem het aantal nieuw afgesloten leningen af. Naast deze ontwikkeling ondervindt het Waarborgfonds concurrentie van het schatkistbankieren. De negatieve spaarrente werd door instellingen vaak als argument voor schatkistbankieren genoemd. Het bestuur van het Waarborgfonds heeft instellingen er op gewezen dat het bij de schatkist stallen van liquiditeiten goed kan samengaan met borging van bancaire leningen. Nu het tijdperk van negatieve rentes achter ons ligt is een heroverweging van de gemaakte keuzes aan te bevelen.

Het Waarborgfonds verwacht dat er in de sector meer samenwerkingsverbanden zullen ontstaan tussen mbo-instellingen onderling, met andere vormen van onderwijs en met organisaties uit het bedrijfsleven. In verband hiermee wordt onderzocht of het wenselijk en mogelijk is om ook bij bepaalde vormen van samenwerking een borging te kunnen afgeven voor de financiering van vastgoed.

In 2022 zijn geen nieuwe borgstellingen afgegeven. Wel is het Waarborgfonds met enkele instellingen in gesprek over de mogelijkheden om voor financiering van nieuwbouwplannen een nieuwe borgstelling af te geven. Voor 2023 is de verwachting dat ten minste één instelling financiering met borging door het Waarborgfonds zal afsluiten.

Ondanks de inspanningen om een zo gunstig mogelijk beleggingsresultaat te realiseren wordt ook het Waarborgfonds geconfronteerd met de lage rentes en als gevolg daarvan lage rendementen op de uitstaande beleggingen. In 2022 is sprake geweest van een ongekend snelle stijging van de rente hetgeen de waarde van de uitstaande beleggingen aanzienlijk heeft doen dalen. Voor de komende jaren wordt een verbetering van het jaarlijks rendement verwacht.

Ook in 2023 zal het Waarborgfonds de ontwikkeling van de financiële positie van de geborgde instellingen op de voet blijven volgen. Met name zal aandacht worden besteed aan de meerjarenprognoses van de instellingen, mede in het licht van de verwachte toekomstige krimp van de studentenaantallen in bepaalde regio's.

April 2023,

was getekend:

Bestuur Stichting Waarborgfonds MBO

drs. R.J. Risseeuw, voorzitter

drs. H.J. van Oene, secretaris

drs. J. van der Vliet, penningmeester

WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2022

	Saldo 2022	Saldo 2021
	€	€
Baten		
Disagio	(6) -	2.500
Opbrengst beleggingen	(7) -370.351	224.470
Som der baten	<u>-370.351</u>	<u>226.970</u>
Lasten		
Kosten van beheer en administratie		
Bestuurskosten	(8) 74.014	91.534
Bedrijfskosten	(9) 142.761	190.073
Algemene kosten	(10) 23.822	21.327
	<u>240.597</u>	<u>302.934</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	<u>-610.948</u>	<u>-75.964</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten	(11) -692	-1.818
Resultaat	<u><u>-611.640</u></u>	<u><u>-77.782</u></u>
Resultaatbestemming		
Algemene reserve	<u><u>-611.640</u></u>	<u><u>-77.782</u></u>

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

Stichting Waarborgfonds MBO is actief in de sector van het Middelbaar Beroeps Onderwijs en houdt zich specifiek bezig met de borging van leningen bestemd voor huisvesting van instellingen.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Waarborgfonds MBO is feitelijk en statutair gevestigd op Huis ter Heideweg 12 te Zeist en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41266214.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving alsmede de RJK C.1. Kleine organisaties-zonder-winststreven.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Financiële vaste activa

Overige effecten

De effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, zijnde nominale waarde, vermeerderd of verminderd met agio (dit is in overeenstemming met de geamortiseerde kostprijs), of lagere marktwaarde in geval van een bijzondere waardevermindering. De lagere marktwaarde wordt per fonds vastgesteld. Door deze handelwijze zal minimaal de nominale waarde bij inlossing worden gerealiseerd en ontstaat, door de opbouw en samenstelling van de portefeuille, geen materiële afwijking van de waardering op grond van die bij de effectieve renteberekening.

Agio

Agio betreft het ten tijde van de koop bestaande verschil tussen de betaalde en de nominale waarde. Het betaalde agio (beurskoers hoger dan de nominale waarde) wordt gedurende de restant looptijd afgeschreven ten laste van het resultaat. Indien de beurswaarde per balansdatum lager ligt dan de nominale waarde plus (het resterend deel van het nog niet afgeschreven agio) wordt het agio verminderd met dit verschil, met dien verstande dat het agio niet negatief zal zijn.

Indien bij aankoop de beurskoers lager is dan de nominale waarde valt dit verschil gedurende de restant looptijd lineair vrij ten gunste van het resultaat.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden.
Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

1. Financiële vaste activa

Overige effecten

Het vermogen van Stichting Waarborgfonds MBO is, overeenkomstig het beleggingsstatuut, risicomijdend belegd.

De beurswaarde van de effecten bedraagt € 19.590.255.

	Balanswaarde per 31-12-2022	Balanswaarde per 31-12-2021
	€	€
<u>Overige effecten</u>		
Obligatieportefeuille	20.230.000	19.800.000
Hypotheekfonds ASR	1.759.818	2.000.000
Agio	-333.968	425.584
	<u>21.655.850</u>	<u>22.225.584</u>

Als gevolg van de dalende rente is de marktwaarde van een deel van de obligatieportefeuille lager dan de nominale waarde. Hierdoor is de positieve agio in 2022 nagenoeg geheel ten laste van het resultaat afgeschreven. In 2022 heeft aankoop plaatsgevonden van obligaties beneden nominale waarde. Dit waarderingsverschil is verwerkt als agio en zal gedurende de looptijd per obligatie ten gunste van het resultaat worden gebracht.

2. Vorderingen

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overlopende activa		
Rente obligaties	162.151	162.592
Dividend	2.928	3.119
	<u>165.079</u>	<u>165.711</u>

3. Liquide middelen

ING Bank N.V., rekening-courant	104.713	97.475
Beleggingsdepot	12.993	49.208
	<u>117.706</u>	<u>146.683</u>

4. Reserves en fondsen

Algemene reserve	11.875.578	12.487.218
Waarborgdepot	9.983.000	9.983.000
	<u>21.858.578</u>	<u>22.470.218</u>

Stichting Waarborgfonds MBO te Zeist

	2022	2021
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	12.487.218	12.565.000
Resultaatbestemming	-611.640	-77.782
Stand per 31 december	<u>11.875.578</u>	<u>12.487.218</u>

Waarborgdepot

Stand per 1 januari	9.983.000	9.983.000
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	<u>9.983.000</u>	<u>9.983.000</u>

Het waarborgdepot is in 1998 gevormd uit twee stortingen van het Rijk, te weten:

- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap € 9.076.000
- Ministerie van Economische Zaken € 907.000

5. Kortlopende schulden

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>12.683</u>	<u>-</u>

Overlopende passiva

Kosten rating	36.225	28.035
Administratie en secretariaat	1.742	10.476
Accountantskosten	16.942	11.466
Advieskosten	2.500	2.500
Servicefee beleggingen	8.861	10.182
Bestuurskosten	1.104	5.101
	<u>67.374</u>	<u>67.760</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Borgstelling

Op grond van borgstellingsovereenkomsten heeft de stichting zich ultimo 2022 voor nominaal € 455 miljoen als borg verbonden. Dit betreft € 15 miljoen op grond van het A-traject als gevolg van de O.K.F.-operatie en € 440 miljoen op grond van B-trajecten (leningstanden bedragen ultimo 2022 € 2 miljoen resp. € 211 miljoen) als gevolg van nieuwbouw en herfinanciering.

Zoals in het bestuursverslag uiteengezet is de totale MBO-sector uiteindelijk verantwoordelijk voor de uit de borgstellingen voortvloeiende verplichtingen voor zover zij het vermogen van de Stichting aantasten met een ondergrens van € 9,98 miljoen.

Per 31 december is de verdeling van de borgstellingen in grootteklassen als volgt:

Omvang borging	2022		2021	
	Aantal instellingen	Totaal omvang	Aantal instellingen	Totaal omvang
< 5 mln.	7	13.260.500	5	5.481.279
5-10 mln.	2	16.284.192	4	24.023.675
10-20 mln.	0	0	2	25.591.308
20-50 mln	5	183.035.227	5	202.085.509
> 50 mln.	0	0	0	0
	<u>14</u>	<u>212.579.919</u>	<u>16</u>	<u>257.181.771</u>

In 2023 bedraagt de reguliere aflossingsverplichting (kortlopend) op geborgde leningen € 19.908.136.

TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2022

	Saldo 2022	Saldo 2021
	€	€
6. Disagio		
Betreft de voor afgegeven borgstellingen ontvangen vergoeding	-	2.500
7. Opbrengst beleggingen		
Rente obligaties	292.330	309.850
Afschrijving agio	-409.752	-134.885
Dividend Hypotheekfonds ASR	34.306	37.249
Gerealiseerde winst bij lossingen en verkopen	-10.234	53.147
Bewaarloon en provisies	-36.819	-40.891
Ongerealiseerde resultaten Hypotheekfonds ASR	-240.182	-
	<u>-370.351</u>	<u>224.470</u>
8. Bestuurskosten		
Bestuursvergoedingen	58.771	72.244
BTW over bestuursvergoedingen	10.614	15.276
Overige bestuurskosten	4.629	4.014
	<u>74.014</u>	<u>91.534</u>
Personeelsleden		
Gedurende het jaar 2022 waren er geen werknemers in dienst.		
9. Bedrijfskosten		
Kosten verkrijgen en handhaven rating	51.366	48.837
Jaarrekening en begroting	23.544	25.047
Administratiekosten	11.368	10.627
Instellingscontacten en borgingstrajecten	9.865	21.930
Informatieanalyse	455	17.366
Bestuursondersteuning	27.930	50.317
Secretariaat	18.233	15.949
	<u>142.761</u>	<u>190.073</u>
10. Algemene kosten		
Accountantskosten	17.721	11.500
Advieskosten	528	8.081
Overige algemene kosten	5.573	1.746
	<u>23.822</u>	<u>21.327</u>
Financiële baten en lasten		
11. Rentelasten en soortgelijke kosten		
Overige rentelasten	-692	-1.818

OVERIGE TOELICHTING

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2021

De jaarrekening 2021 is vastgesteld in de algemene vergadering gehouden op 26 april 2022. De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Verwerking van het verlies 2022

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het verlies ad € 611.640 over 2022 in mindering gebracht op de algemene reserve. Dit is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Statutaire resultaatbestemming

De resultaatbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 13 van de statuten. Daarin is bepaald dat het vermogen van de stichting zal worden belegd volgens een door het bestuur van de Stichting vastgesteld beleggingsstatuut. De opbrengsten uit beleggingen zullen na aftrek van de kosten van het beheer van de Stichting worden toegevoegd aan het vermogen van de Stichting.

WNT-VERANTWOORDING 2022 STICHTING WAARBORGFONDS MBO

De WNT is van toepassing op Stichting Waarborgfonds MBO. Het voor Stichting Waarborgfonds MBO toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Stichting Waarborgfonds MBO te Zeist

Gegevens 2022

Bedragen x € 1	Drs. H.J. van Oene	Drs. J. van der Vliet	Drs. R.J. Risseeuw
Functiegegevens	Secretaris	Penningmeester	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,2	0,2	0,2
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	18.347	21.434	19.216
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	<u>18.347</u>	<u>21.434</u>	<u>19.216</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	43.200	43.200	43.200
Het bedrag van de overschrijding en reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	-	-	-
Bezoldiging	<u>18.347</u>	<u>21.434</u>	<u>19.216</u>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021

Bedragen x € 1	Drs. H.J. van Oene	Drs. J. van der Vliet	Drs. R.J. Risseeuw
Functiegegevens	Secretaris	Penningmeester	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2021 (in fte)	0,2	0,2	0,2
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	20.405	25.627	26.212
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	<u>20.405</u>	<u>25.627</u>	<u>26.212</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	41.800	41.800	41.800
Bezoldiging	<u>20.405</u>	<u>25.627</u>	<u>26.212</u>

Ondertekening directie voor akkoord

Zeist, 27 juni 2023

was getekend:

Voorzitter
Namens deze,

Drs. R.J. Risseeuw

Secretaris
Namens deze,

Drs. H.J. van Oene

Penningmeester
Namens deze,

Drs. J. van der Vliet

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Waarborgfonds MBO

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Waarborgfonds MBO te Woerden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Waarborgfonds MBO per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst-en-verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Waarborgfonds MBO zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag; en
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Apeldoorn, 27 juni 2023

Mazars N.V.

w.g.

R.C. DoI MSc RA